

Abstrakt

Záměrem této práce je prozkoumat portrét odlišných a pro svou jinakost upozadovaných jedinců v beletristickém díle Willy Catherové. Text se soustředí především na román *Moje Antonie* (*My Ántonia*, 1917) napsaný v ich-formě. Komplementárními primárními zdroji jsou autorčiny dva zbývající prerijské romány – *Ó Pionýři!* (*O Pioneers!*, 1913, překlad můj) a *Skřivánčí píseň* (*The Song of the Lark*, 1915, překlad můj) – a dvě knihy z autorčiny pozdější tvorby – *Smrt si jde pro arcibiskupa* (*Death Comes for the Archbishop*, 1927) a *Safíra a otrokyně* (*Sapphira and the Slave Girl*, 1940, překlad můj). První dvě knihy jsou využity k předběžnému mapování témat, která Catherová později rozvinula v *Mojí Antonii*, druhé dvě představují autorčiny pozdější reflexe tématu jinakosti. Práce se zaměřuje na neutuchající zájem Catherové o zkoumání toho, jak v kontextu moderního Amerického národa působí bílý, mužský, heteronormativní diskurz. Svým „queer“ psaním míní odhalit a rozvrátit mechanismy společenského nátlaku a dát hlas těm, kteří byli zatlačeni do pozadí projektu povstávajícího ekonomického impéria: etničtí „druzí“ (Afro-Američané, Indiáni, evropští imigranti) a genderová a sexuální „druzí“ (ženy, homosexuálové a lesby) Identita moderní americké společnosti se opírá o konstrukci společenského „druhého“ a umělou kategorii normy. V kontrastu s tím Catherová zkoumá opak odlišnost – sexuální, rasovou, etnickou a literární. Vytváří romantické příběhy, v nichž národ zdolává různé překážky, a nenápadně do nich zaplétá podvratná svědectví svých trpících postav. Právo o tuto podvratnou heterogenost se zajímá předkládaná práce. Vedle bolestného údělu podrobených skupin se práce rovněž zabývá situací privilegovaných strážců společenského řádu. Aby si zajistili společenský vzestup nebo aby si zachovali pozici na vrcholu společenské hierarchie, musí obětovat svou osobní autenticitu, vytěsnit vědomí o existenci znepokojivých historických a sociálních skutečností, které jsou s jejich úspěchem spojeny, a vypořádat se s pocity viny. V důsledku toho se uzavírají do izolace svého veřejného triumfu. Osou této práce je úděl Jima Burdena, vypravěče *Mojí Antonie*. Studie zkoumá jak jeho roli strážce společenského řádu a záměry příběhu, který se snaží vyprávět, tak zranění, která si sám způsobuje svou ambiciózností, jež ho nutí potlačovat různé „queer“ impulsy a podrobovat si ty, kteří ho obklopují. Tematická analýza je doplněna analýzou formální komplexnosti autorčina způsobu psaní, která se zaměřuje především na prostředek ich-formy v *Mojí Antonii*; její využití dále komplikuje interakci genderu, etnicity a společenské moci a zajišťuje knize unikátní místo v kontextu tvorby Willy Catherové. Samostatná kapitola je věnována tomu, jak se spisovatelka s tématem jinakosti vypořádává v pozdějších dílech – *Smrt si jde pro arcibiskupa* a *Safíra a otrokyně*. Metodický přístup práce je interdisciplinární – opírá se jak o filozofické texty, tak o prameny z oblasti literární teorie. „Queer“ psaní Willy Catherové bylo nejvýstižněji popsáno v knize *Willa Cather: Queering America* Marilee Lindemannové, pročež se práce odkazuje k její koncepci. Různé články, které se dotýkají specifických témat tvorby W. Catherové, jsou doplněny širšími filozofickými perspektivami (jako je Foucaultova teorie diskurzu a koncept genderové performativity Judith Butlerové), jež jsou aplikovány na diskutované fenomény.

Klíčková slova: Amerika, diskurz, jinakost, performativita, identita